

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

22 грудня 2017 року

м. Хмельницький

№08/138-рк/к

**Про припинення дій, які містять ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції**

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали дослідження товарного ринку розміщення зовнішньої реклами,

ВСТАНОВИЛА:

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 25.07.2017 №13-02/236 Відділенням здійснюється дослідження у сфері розміщення зовнішньої реклами в межах міста Кам'янець-Подільський.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Кам'янець-Подільська міська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території міста Кам'янець-Подільський, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Кам'янець-Подільська міська рада та її виконавчий комітет є правомочними розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Рішення Кам'янець-Подільської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Згідно статті 1 Закону України «Про рекламу» зовнішня реклама - це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг.

Згідно статті 16 цього Закону розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах проводиться на підставі дозволів, що надаються виконавчими органами міських рад, в порядку, встановленому цими органами на підставі типових правил.

Зовнішня реклама повинна відповідати таким вимогам:

- розміщуватись із дотриманням вимог техніки безпеки та із забезпеченням видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, зупинок транспорту загального користування та не відтворювати зображення дорожніх знаків;

- освітлення зовнішньої реклами не повинно засліплювати учасників дорожнього руху, а також не повинно освітлювати квартири житлових будинків;
- фундаменти наземної зовнішньої реклами, що виступають над поверхнею землі, можуть бути декоративно оформлені;
- опори наземної зовнішньої реклами, що розташована вздовж проїжджої частини вулиць і доріг, повинні мати вертикальну дорожню розмітку, нанесену світлоповертаючими матеріалами, заввишки до 2 метрів від поверхні землі;
- нижній край зовнішньої реклами, що розміщується над проїжджою частиною, у тому числі на мостах, естакадах тощо, повинен розташовуватися на висоті не менше ніж 5 метрів від поверхні дорожнього покриття;
- у місцях, де проїжджа частина вулиці межує з цоколями будівель або огорожами, зовнішня реклама може розміщуватися в одну з фасадів будівель або огорожами лінію.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 року №2067 було затверджено Типові правила розміщення зовнішньої реклами.

Правила регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

З метою врегулювання відносин, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у м. Кам'янець-Подільський 34 сесією Кам'янець-Подільської міської ради IV скликання було прийнято рішення від 06.11.2012 №10 «Про затвердження порядку розміщення об'єктів зовнішньої реклами у м. Кам'янець-Подільському» зі змінами (надалі - Порядок).

Розмір плати за тимчасове користування місцем розташування об'єктів зовнішньої реклами, що відносяться до державної або комунальної власності встановлюється у порядку, визначеному виконавчим комітетом міської ради, а місцем розміщення об'єктів зовнішньої реклами, що перебуває у приватній власності – на договірних засадах з його власником або уповноваженим ним органом (особою).

Плата за користування місцями, які побудовані у державній та комунальній власності та надаються розповсюдjuвачам зовнішньої реклами для розміщення об'єктів зовнішньої реклами, складається з базових тарифів та змінних коефіцієнтів на які послідовно перемножується базовий тариф.

Розмір плати визначається виходячи з грошової оцінки території міста. Відповідно до цього територія міста Кам'янець - Подільський умовно поділяється на планово - економічні зони, з визначеною базовою вартістю 1 кв. метра землі, з врахуванням якої, обчислюється розмір плати за користування місцем розміщення об'єкта зовнішньої реклами.

Згідно прикінцевих положень Порядку встановлено 30% пільгову оплату на об'єкти зовнішньої реклами, які підсвічуються та 50% знижки на рекламні щити типів «банер» та «вивісок на опорі».

Листом від 12.12.2017 №2/02-25-5229 Кам'янець-Подільська міська рада повідомила, що порядок розміщення об'єктів зовнішньої реклами у м. Кам'янець-Подільському було розроблено з урахуванням напрацювань попередніх років та у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Пільгова оплата на об'єкти зовнішньої реклами, які підсвічуються була встановлена з метою спонукання суб'єктів господарювання до розміщення додаткових освітлювальних приладів на конструкціях для додаткового освітлення доріг та тротуарів.

Дані пояснення не можуть бути взяті до уваги з наступних причин.

Згідно інформації наданої Кам'янець – Подільською міською радою листом від 22.09.2017 №2/02-13-4203 в межах м. Кам'янець-Подільський розміщуються об'єкти зовнішньої реклами 54 суб'єктів господарювання. Загальна кількість рекламних

конструкцій в натуральних одиницях складає 257. Тобто товарний ринок розміщення об'єктів зовнішньої реклами в межах м. Кам'янець-Подільський є висококонкурентним. Основною метою діяльності кожного з них є отримання прибутку.

Отримуючи від Кам'янець – Подільської міської ради пільги (знижки) на сплату коштів за розміщення об'єктів зовнішньої реклами, суб'єкти господарювання мають можливість витратити менше коштів на оплату цих послуг порівняно із іншими суб'єктами господарювання. В результаті чого, окремі групи суб'єктів господарювання мають можливість надавати послуги у сфері розміщення зовнішньої реклами по цінах нижче від конкурентів або акумулювати кошти для покращення якості надання відповідних послуг, що може вплинути на вибір споживачів цих послуг та підвищити конкурентоспроможність цих суб'єктів господарювання.

Враховуючи викладене, надані пільги створюють привілейовану позицію суб'єктів господарювання на ринку розміщення об'єктів зовнішньої реклами в межах м. Кам'янець-Подільський порівняно з конкурентами.

Крім того, згідно із статті 21 Закону України «Про автомобільні дороги» органи місцевого самоврядування, що управляють функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, відповідають за розміщення технічних засобів організації дорожнього руху, об'єктів дорожнього сервісу та рекламоносіїв. Однак слід врахувати, що зважаючи на особливості конструкції та місце розташування окремих об'єктів зовнішньої реклами розміщення додаткових освітлювальних приладів не завжди забезпечує додаткове освітлення доріг та тротуарів. Слід також звернути увагу, що згідно статті 16 Закону України «Про рекламу» освітлення зовнішньої реклами не повинно засліплювати учасників дорожнього руху, а також не повинно освітлювати квартири житлових будинків, що також обов'язково повинно враховуватися.

Таким чином, суб'єкти господарювання – власники об'єктів зовнішньої реклами, що підсвічуються та об'єктів зовнішньої реклами типів «банер» та «вивісок на опорі» могли отримати переваги над іншими суб'єктами господарювання – власниками об'єктів зовнішньої реклами, які не підсвічуються або тих суб'єктів господарювання об'єкти зовнішньої реклами яких не відносяться до типів «банер» та «вивісок на опорі», це зокрема «білборд», «брандмауер», «беклайт», «мультиборд», «сіті-лайт» (перелік визначено згідно Порядку).

Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, згідно абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Дії державних органів, передбачені абзацом сьомим змінюють власні досягнення суб'єкта господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників, а саме надання пільг чи інших переваг. За таких умов дія конкурентних механізмів спотворюється, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку.

Пільга це часткове або повне звільнення від виконання встановлених правил, обов'язків або полегшення умов їхнього виконання. Надані пільги, як наслідок можуть створювати привілейовану позицію суб'єктів господарювання на ринку порівняно з конкурентами. Такий ефект має місце у випадках, коли пільги стосуються визначеного кола груп суб'єктів господарювання, у даному випадку це суб'єкти господарювання, які використовували (використовують) об'єкти зовнішньої реклами, що підсвічуються та рекламні щити типів «банер» та «вивісок на опорах».

Таким чином, дії Кам'янець – Подільської МР, які полягають у встановленні для суб'єктів господарювання - власників об'єктів зовнішньої реклами у м. Кам'янець – Подільський 30% пільгову оплату на об'єкти зовнішньої реклами, які підсвічуються та 50% знижки на рекламні щити типів «банер» та «вивісок на опорі», що поставило їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, шляхом надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Зважаючи на те, що вищевказані дії Кам'янець – Подільської МР не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам та суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального Відділення,

РЕКОМЕНДУЄ:

Кам'янець-Подільській міській раді (майдан Відродження, 1, м. Кам'янець-Подільський, 32300) здійснити заходи щодо припинення дій, які полягають у встановленні для суб'єктів господарювання - власників об'єктів зовнішньої реклами у м. Кам'янець – Подільський 30% пільгової оплати на об'єкти зовнішньої реклами, які підсвічуються та 50% знижки на рекламні щити типів «банер» та «вивісок на опорі», що поставило їх у привілейоване становище стосовно конкурентів та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання групам суб'єктів господарювання пільг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції шляхом встановлення єдиних підходів (умов) при встановленні оплати за тимчасове користування місцями розміщення об'єктів зовнішньої реклами у м. Кам'янець-Подільський з метою забезпечення рівних умов для конкуренції.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
в. о. голови відділення

Р. Примуш